

TURISTIČKO VOĐENJE

Godina: III

Semestar: letnji

Časova nedeljno:

2+1/3+3

ESPB: 5 M1

ESPB: 7 M3

Profesor:

dr Marija Najdić

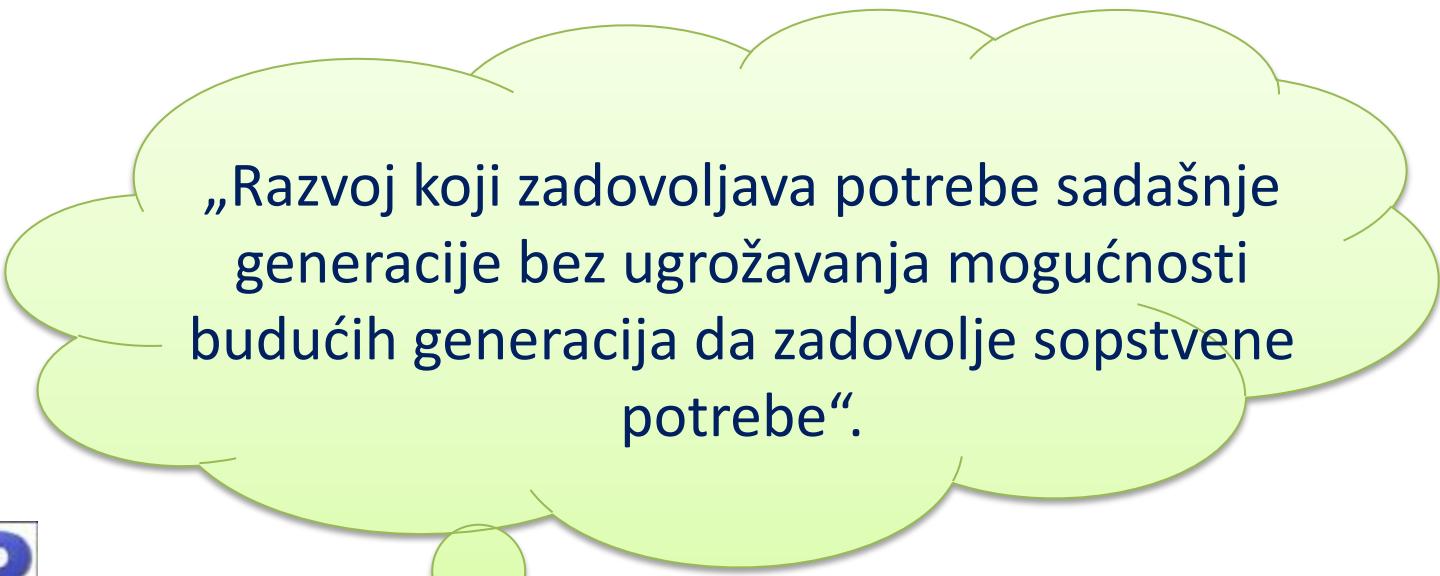

Beograd, 2022.

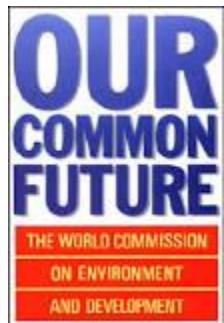

4. Turističko vođenje i održivi turizam

Turistički vodiči i održivi turizam

„Razvoj koji zadovoljava potrebe sadašnje generacije bez ugrožavanja mogućnosti budućih generacija da zadovolje sopstvene potrebe“.

Brundtland Commission (1987)

Funkcije	Posebno relevantne uloge	Odgovornost i ciljevi
Upravljanje doživljajem (Fokus na turistima)	• 'Nalazač puta' • Lider grupe • Interpretator (edukator) • Animator	Pomaže turistima da ostvare priјatan i koristan doživljaj, izaziva kod njih interesovanje za destinaciju i razumevanje, podstiče pozitivne susrete „domaćin–gost”.
'Zaštita' resursa (Fokus na destinaciji)	• Interpretator (edukator, 'čuvar', motivator)	Ukazuje na suštinu destinacije kao mesta, podstiče poštovanje i brižan odnos prema resursima u destinaciji, modifikuje neodgovarajuća turistička ponašanja i upravlja turističkim uticajem na licu mesta, ohrabruje dugoročno odgovorno ponašanje.
Promocija lokalne ekonomije (Fokus na lokalnoj zajednici)	• Stimulator	Unapređuje lokalni ekonomski razvoj stimulisanjem potrošnje i proizvodnje lokałnih proizvoda i usluga.

[Hu, 2007]

Turistički vodiči, pratioci i održivi turizam

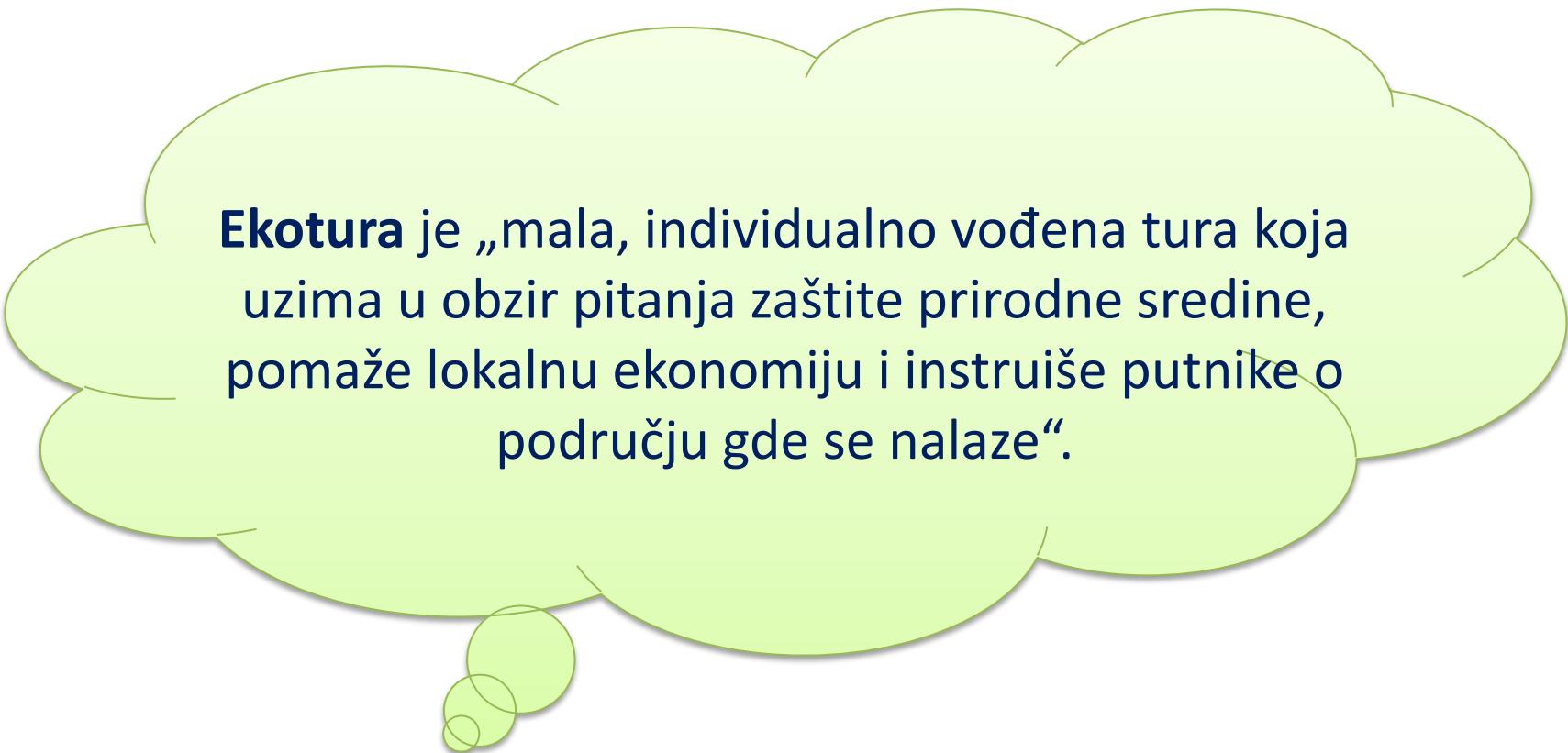
- *Swarbrooke* tvrdi da je **vodič ključni aspekt doživljaja** koji turisti ostvaruju.
- Iz perspektive održivog turizma do izražaja dolazi suštinska razlika između turističkog vodiča i pratilaca grupa (koji su, najčešće, stranci).

'Manje održivi' vodič	'Više održivi' vodič
Rođen i živi van destinacije	Rođen i živi u destinaciji
Ne govori lokalni jezik	Govori lokalni jezik
Nema lokalna poznanstva	Dobro razvijena mreža lokalnih prijatelja i poznanstava
Nedostaje mu aktuelno znanje o destinaciji	Poseduje aktuelno znanje o destinaciji
Fokusira se na istorijske ili prirodne lokalitete – ne pokriva savremen život u destinaciji	Fokusira se na savremeni imidž lokalnih ljudi, kao i na istorijske i prirodne lokalitete
Vodi turiste u trgovine, barove i markete u zamenu za finansijsku nagradu od strane vlasnika	Ne uzima proviziju od lokalnih trgovaca, barova itd.

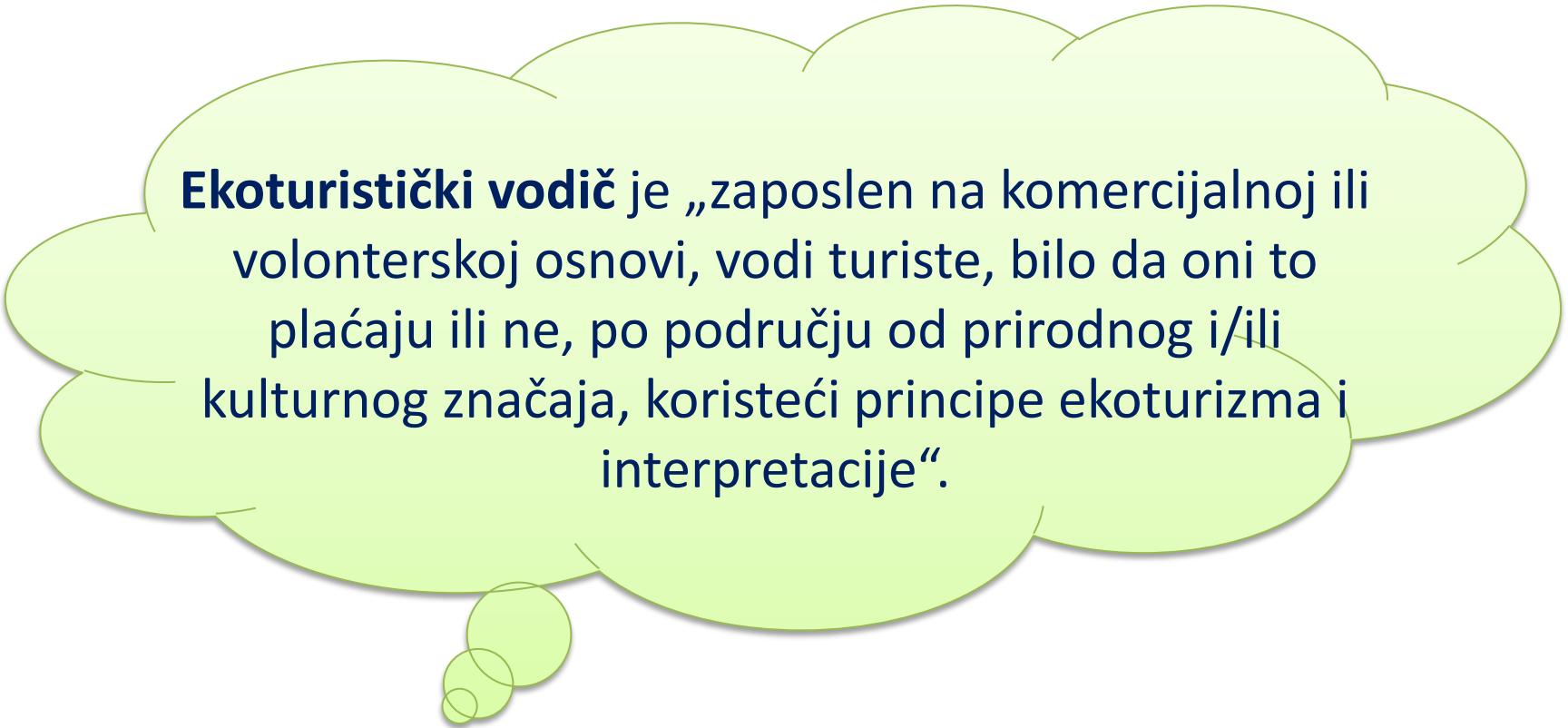
[Swarbrooke, 1999]

Turistički vodiči i održivi turizam

Ekotura je „mala, individualno vođena tura koja uzima u obzir pitanja zaštite prirodne sredine, pomaže lokalnu ekonomiju i instruiše putnike o području gde se nalaze“.

Turistički vodiči i održivi turizam

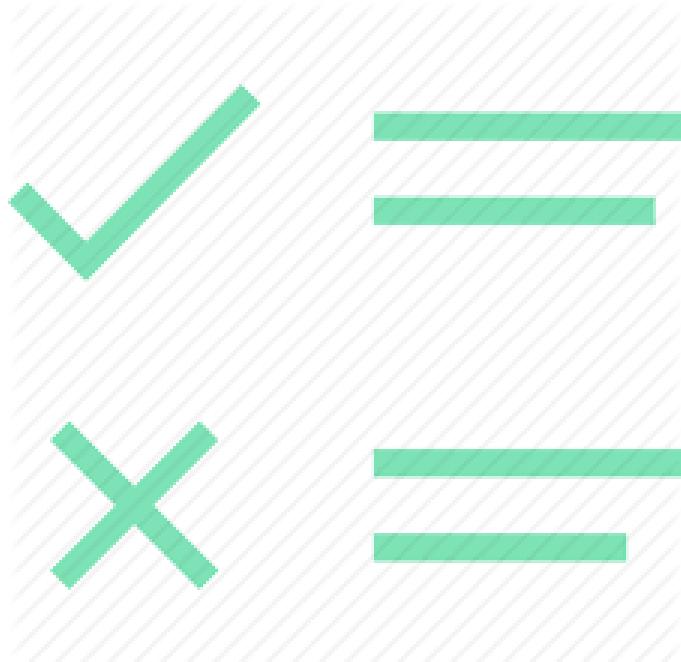

Ekoturistički vodič je „zaposlen na komercijalnoj ili volonterskoj osnovi, vodi turiste, bilo da oni to plaćaju ili ne, po području od prirodnog i/ili kulturnog značaja, koristeći principe ekoturizma i interpretacije“.

Ballantyne R., Hughes K., (2001)

Odlike dobre ekoture (1)

1. Pre ture daju se informacije o kulturi i životnoj sredini koji su cilj posete.
2. Pre i tokom ture daju se smernice za odgovarajuće odevanje i ponašanje.
3. Po dolasku turista u destinaciju njihovo detaljno informisanje o geografskim, društvenim i političkim odlikama, kao i o izazovima boravka u okruženju.

Odlike dobre ekoture (2)

4. Sadržajne usluge lokalnih vodiča.
5. Mogućnost za susret sa lokalnom zajednicom i razmenu uticaja.
6. Razvija razumevanje za svakodnevni život i tradiciju lokalnog stanovništva, kao i za probleme koji su odgovarajući za raspravu, unapređujući interakciju zajednica.

Odlike dobre ekoture (3)

7. Pruža mogućnost lokalnim nevladinim organizacijama da daju svoj doprinos.
8. Obezbeđuje da ulaznice u park budu plaćene.
9. Nudi smeštaj usklađen sa lokalitetom.

Ciljevi interpretacije u ekoturizmu (1)

- Minimiziranje uticaja posetilaca na zaštićeno područje.
- Prenošenje informacija o ulozi menadžmenta zaštićenog područja.
- Prenošenje informacija o propisima u vezi sa zaštitom.

Ciljevi interpretacije u ekoturizmu (2)

- Objašnjavanje značaja ili vrednosti nasleđa.
- Podizanje svesti i razumevanja opštih načela zaštite.
- Ohrabrvanje aktivnosti i doprinosa svakog pojedinca na planu zaštite.

Rezultati u praksi

- Empirijska istraživanja u Australiji pokazuju da ekoturistički vodiči, u celini gledano, više daju poruke o minimalnom uticaju posetilaca, nego u vezi sa dugoročnim aspektima zaštite.

Rezultati u praksi

- Indikativno je da vodiči nedovoljno pažnje pridaju tehnikama interpretacije, naročito kada se radi o upotrebi modela, dijagrama, priča i anegdota, provokativnih izjava, pomagala i gestikulacije, kao i u smislu ohrabrivanja posetilaca da koriste sva čula.

